

אָמַר, כדוגמת מה שכתוב בפסוק (במדבר ל) **לֹא יַחַל דְּבָרוֹ**, דהיינו לא יחל מלשון שלא יהיה חולין דיבורו **דְּאֵתְעִבִיד חוּל**. וכן בנח הפירוש של ויחל שנעשה חול כי התחלל מקדושתו דהיינו שירד נח ממקומו ביסוד דאצילות העומד בפני הגזרות למקום של מלאך מטטרו"ן שנקרא חול לפי שאין בכוחו לעמוד בפני הגזרות (רמ"ק) ומש"כ **אִישׁ הָאֲדָמָה**, שהוא מלשון אדומה בדינים ולא איש הארץ (רמ"ק) **דְּבִגְיִינְהוּ אִשְׁתַּעֲיִאוּ בְּנֵי עֲלָמָא**, שבגלל נח כלו ונכרתו בני העולם ע"י הדינים **דְּלֹא בָעָא רַחֲמֵי עֲלֵיהוּ**. לפי שנח לא רצה להתפלל ולעורר את הרחמים עליהם **דְּבַר אַחַר** פירוש אחר מש"כ בפסוק **אִישׁ הָאֲדָמָה**, פירושו **דְּבִגְיִינְהוּ אֵתְקִימַת לְבַתָּר דְּאִשְׁתַּעֲיִאוּ קַדְמָאִי**, שבגלל נח שהקריב קרבן המשיכה להתקיים האדמה אחרי שחטאו והתחייבו הראשונים (דמשק אליעזר) **דְּכַתִּיב** שכתוב בפסוק שהקב"ה אמר לאחר שהקריב נח קרבן **לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאֲדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם וְגו'.** דהיינו שהמשיכה להתקיים האדמה בעבור הקרבן שהקריב נח.

הקב"ה ריחם על כל העולם בזמן נח לכבוד השכינה

תָּאנָא מִי נַח אֶקְרוּן, למדנו שמי המבול נקראים מי נח **דְּהוּא גָרִים דְּאֶקְרוּן עַל שְׁמִיהָ**. לפי שנח שלא התפלל על בני דורו גרם שמי המבול נקראים על שמו מי נח **אָמַר רַבִּי יוֹסִי**, מש"כ בישעיה **זֹאת לִי וְהַמִּשְׁךְ הַפְּסוּק אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעִבּוֹר מִי נַח מָאִי קָא מִיִּרִי**. במה הפסוק התכוון ודיבר שאמר זאת לי **אֵלָא אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא**, אלא הביאור שאמר

הלימוד היומי

הקב"ה לישעיה **מִי נַח גָּרְמוֹ לִי, דְּאַנְלִי זֹאת בְּעֶלְמָא**. שגיליתי את המלכות הנקראת זאת בעולם כדי למתק ולהגן על ידה מפני הדינים (דמשק אליעזר) **דְּכְתִיב** שכתוב בפסוק **וְאַנִּי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם**. דהיינו שע"י המלכות הנקראת זאת עשיתי שיהיה ברית בעולם להגן מפני הדינים וכן כתוב בבראשית **זֹאת אֹת הַבְּרִית וְגו'**. שהמלכות הנקראת זאת היא הברית וקיום לעולם ולכן בהמשך הפסוק כתוב **אֵת קִשְׁתִּי נָתַתִּי בְּעֵנָן**. דהיינו שהקשת היא סימן שאני לא אביא עוד מבול לעולם **כְּלוּמַר לֵית מָאן דְּאַשְׁנַח** דהיינו שאין מי שישגיח ויגן על הדור מפני המבול **אַלְא לִיקְרָא דְשְׁמֵי דְרְמִיזָא בְּזֹאת**. אלא אני עושה את זה לכבוד שמי שהיא השכינה שנקראת זאת (רמ"ק) **וּמֵאן גָּרִים לִיהוּ**, ומי גרם לי את כל זה **מִי נַח**. נח, שמי המבול נקראים על שמו מי נח לפי שלא ביקש רחמים על הדור לכן כדי שלא יאבד העולם אני צריך לעשות למען שמי שמא לא יהיה צדיק שיתפלל על הדור (רמ"ק).

בזמן רשב"י אות הקשת לא נהיה כי הוא אות עולם היה

מִכָּאן סִימְנָא לְחֶסֶדָא וּפְאָה, מכאן למדנו שיש סימן טוב לחסיד וצדיק **דְּלֹא אֶתְנַלְיָא הַאי קִשֶׁת בְּיוֹמוֹי**, שלא נגלה הקשת בימיו **וְלֹא אֶצְטְרִיךְ עֲלָמָא בְּיוֹמוֹי לְהַאי** (זאת) **אֹת**. ולא צריך העולם בימיו של הצדיק את האות של הקשת שלא יהיה עוד מבול **וּמֵאן אִיהוּ**. ושואל מיהו אותו צדיק **הַהוּא דְבַעֵי רַחֲמֵי עַל עֲלָמָא**, ומתרץ שהוא מי שביקש רחמים על העולם שלא יהיה מבול **וְאֶתְחַזֵּי לְאַנְנָא עֲלוֹי**. והוא ראוי להגן

עליהם כגון רבי שמעון בן יוחאי, דלא אצטריך עלמא
 ביזמוי להאי אות, כגון הרשב"י שלא היה צריך העולם בימיו את אות הקשת
 דהא הוא אות סימנא בעלמא הוה. כי הרשב"י הוא היה אות וסימן
 בעולם כמו הקשת.

הקב"ה מושל באדם והצדיק מושל בקב"ה

דלא הוה גזרה דאתגזר על עלמא לעילא, דלא מבטל
 לה. שלא היה גזירה שנגזרה מלמעלה שלא היה רשב"י מבטל אותה והיינו
 דכתיב, וזהו שכתוב בפסוק (שמואל ב כג) מושל באדם, דהיינו קדשא
 בריך הוא מושל באדם. שהקב"ה הוא מושל באדם ומי מושל
 בקודשא בריך הוא פביכול. ושואל מי מושל בקב"ה כביכול צדיק.
 דקודשא בריך הוא גזיר, ואיהו מבטל. ומתרץ שהוא הצדיק כי
 הקב"ה גזור גזרה והצדיק מבטל אותה.

הקב"ה גזר גזירה לעולם ורשב"י מבטל אותה

כגון רבי שמעון בן יוחאי, דיומא חד הוה יתיב אבבא
 דתרעא (נ"א דמערטא) דלוד, שיום אחד היה רשב"י יושב על פתח שער
 המערה של העיר לוד זקה עינוי, נשא את עינוי חזא שמשא דנהיר,
 וראה את השמש מאירה ואסתים נהורא ג' זמנין, ונתכסה ונעלם אור
 השמש שלוש פעמים לסימן שבעוד ל' ימים תצא הגזרה לפועל (רמ"ק) אדהכי
 אתחשך נהורא, ובנתיים נחשך האור ואתתוי ביה בשמשא

הלימוד היומי

אוֹכְמָא וִירוֹקָא. ונראה בשמש גוונים של שחור כנגד התעוררות הדינים וירוק כנגד ביטול ומיתוק הדינים (רמ"ק) **אָמַר לִיה לְרַבִּי אֶלְעֶזֶר בְּרִיה,** אמר הרשב"י לרבי אלעזר בנו **הָא אַבְתְּרַאי בְּרִי, וְנַחֲמִי בַּא אַחְרֵי בְנֵי וְנִרְאָה דְהָא וְדָאֵי גִזְרָה אֶתְגְּזֹר לְעֵילָא,** דהרי בודאי הקב"ה גזר גזירה למעלה **וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאוֹדְעָא לִי,** והקב"ה רוצה להודיע לי אותה **דְּדָאֵי תִלְתִּין יוֹמִין תִּלְיָא הַהוּא מְלִתָּא דְאֶתְגְּזֹר לְעֵילָא.** כי בודאי במשך שלושים ימים תלוי הדבר שגזר למעלה **וְלֹא עָבִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד דְּאוֹדְעִיה לְצַדִּיקֵיָא,** ולא עושה ומקים את הגזירה הקב"ה עד שהוא לא מודיע את דבר הגזירה לצדיקים קודם **הָדָא הוּא דְכַתִּיב, וְזֶהוּ שְׁכַתוּב (עמוס ג) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יְיָ אֱלֹהִים דְּבַר כִּי אִם גָּלָה סוֹדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים.** ומילת כי עולה בגימטריא שלושים כנגד הל' יום שהקב"ה מודיע לצדיקים קודם הגזירה (אספקלריא המאירה).

עַד דְּהוּוּ אֶזְלֵי עָאֵלוּ בְּהַהוּא כָּרַם. ועד שרשב"י ורבי אלעזר בנו היו הולכים ונכנסו באיזה כרם **תָּמּוּ חַד חוּיָא דְהוּוּ אֶתִּי,** ראו נחש אחד שהיה בא שהוא היה שליח של הס"מ הנחש העליון (רמ"ק) **וּפּוֹמִיָּה פְּתִיחָא (ג"א וְהוּוּ לְחִיש בְּלִישְׁנִיה), וּמְלַהֲטָא בְּאַרְעָא בְּעַפְרָא.** ופיו של הנחש פתוח והיה לוחש בלשונו והיה מוציא ומלהט אש בעפר הארץ מחמת ריבוי הארס שהיה רוצה להזיק (דמשק אליעזר) **אַשְׁתַּנִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן,** וניער רשב"י את בגדיו (רמ"ק) **וְקַטְפֹּר יְדוּי בְּרִישִׁיה דְחוּיָא,** והכה בידיו את הנחש בראשו **שְׂכִיךְ חוּיָא,** וע"י זה נשקט הנחש מכעסו **מֵאִיךְ פּוֹמִיָּה,** וסגר והשפיל את

הלימוד היומיו